

نحوه ارائه داراییهای حاصل از قرارداد و بدهیهای ناشی از قرارداد در صورتهای مالی طبق استاندارد حسابداری ۴۳ "درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان"

مثال کاربردی:

شرکت پیمانکاری الف، دو قرارداد با دو مشتری متفاوت منعقد کرده است. قرارداد ب با شرکت ب برای احداث ورزشگاه و قرارداد پ با شرکت پ برای احداث بیمارستان منعقد شده است. هر قرارداد تنها یک تعهد عملکردی دارد. طبق الزامات استاندارد حسابداری ۴۳ "درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان"، قرارداد مزبور شرطهای شناخت درآمد در طول زمان را احراز می‌کند. شرکت الف میزان پیشرفت کار را بر اساس مخارج انجام‌شده اندازه‌گیری می‌کند.

اطلاعات قرارداد ب:

کل درآمد قرارداد (قیمت معامله) ۱۰۰ میلیون ریال و مخارج مورد انتظار تکمیل قرارداد ۸۰ میلیون ریال است. مبلغ ۱۵ میلیون ریال به عنوان پیش‌دریافت، از شرکت پ دریافت شده است. مخارج تحمل‌شده تا پایان سال اول، ۴۸ میلیون ریال و صورت‌وضعیت‌های تاییدشده تا پایان سال، ۵۰ میلیون ریال بوده است.

اطلاعات قرارداد پ:

کل درآمد قرارداد (قیمت معامله) ۲۰۰ میلیون ریال و مخارج مورد انتظار تکمیل قرارداد ۱۶۰ میلیون ریال است. مبلغ ۴۰ میلیون ریال به عنوان پیش‌دریافت، از شرکت پ دریافت شده است. مخارج تحمل‌شده تا پایان سال اول، ۸۰ میلیون ریال بوده است. تا پایان سال، هیچ یک از صورت‌وضعیت‌ها تایید نشده است.

نحوه انعکاس مانده حسابهای این دو قرارداد در صورت وضعیت مالی شرکت الف چگونه است؟

نحوه ارائه داراییهای حاصل از قرارداد و بدهیهای ناشی از قرارداد در صورتهای مالی
طبق استاندارد حسابداری ۴۳ "درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان"

طرح مساله:

در بند ۱۰۵ استاندارد حسابداری ۴۳ "درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان" تصریح شده است:

"در صورتی که یکی از طرفهای قرارداد، تعهد خود را ایفا کرده باشد، واحد تجاری باید با توجه به رابطه بین عملکرد واحد تجاری و پرداخت مشتری، دارایی حاصل از قرارداد یا بدهی ناشی از قرارداد را در صورت وضعیت مالی ارائه کند. واحد تجاری باید حق غیرمشروط نسبت به مابه‌ازا را بطور جداگانه به عنوان دریافتنی ارائه نماید."

تفسیر این بند چیست و بر اساس آن، دارایی حاصل از قرارداد یا بدهی ناشی از قرارداد چگونه در صورتهای مالی ارائه می‌شود؟

پاسخ:

در سطح صورتهای مالی، برای هر قرارداد واحد، وضعیت خالص قرارداد باید به عنوان "دارایی حاصل از قرارداد" یا "بدهی ناشی از قرارداد" ارائه شود. به عبارت دیگر، برای یک قرارداد واحد نباید بطور همزمان هم دارایی حاصل از قرارداد و هم بدهی ناشی از قرارداد در صورتهای مالی منعکس شود. از این‌رو، نمی‌توان بخشی از یک قرارداد را به عنوان دارایی حاصل از قرارداد و بخش دیگری از همان قرارداد را به عنوان بدهی ناشی از قرارداد ارائه کرد؛ بلکه لازم است وضعیت خالص قرارداد با در نظر گرفتن حقوق و تعهدات ناشی از همان قرارداد تعیین شود و صرفاً یکی از دو قلم "دارایی حاصل از قرارداد" یا "بدهی ناشی از قرارداد" در صورت وضعیت مالی نمایش داده شود. حق غیرمشروط برای دریافت مابه‌ازا نیز بطور جداگانه به عنوان حساب دریافتنی ارائه می‌شود.